

1769.

Na osnovu člana 12 stav 5 i člana 14 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja („Službeni list RCG”, broj 28/06 i „Službeni list CG“, br. 28/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K
O FITOSANITARNIM MJERAMA RADI SPREČAVANJA UNOŠENJA DRVETA HRASTA
(QUERCUS L.) PORIJEKLOM IZ SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mjere radi sprečavanja unošenja drveta hrasta (*Quercus L.*) porijeklom iz Sjedinjenih Američkih Država.

Zančenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **određeno drvo** je drvo hrasta (*Quercus L.*) porijeklom iz Sjedinjenih Američkih Država, koje je zadržalo svoju prirodnu oblu površinu sa korom i namijenjeno je za proizvodnju furnira;
- 2) **određeni štetni organizam** je patogen *Bretziella fagacearum* (Bretz) Z.W. de Beer, Marincowitz, T.A. Duong & M.J. Wingfield, comb. nov.

Isporuka i unošenje određenog drveta na teritoriju Crne Gore

Član 3

Izuzetno od posebnih zahtjeva iz tačke 90, Lista IV. A Dio I Bilje, biljni proizvodi i objekti pod nadzorom koji nisu porijeklom iz Crne Gore i posebni zahtjevi koji moraju biti ispunjeni prilikom unošenja, koji su propisani Listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, određeno drvo može se:

- 1) isporučivati samo u periodu između 15. oktobra tekuće i 10. aprila sljedeće godine;
- 2) unositi na teritoriju Crne Gore samo:
 - tokom godine isporuke ili, ako je datum isporuke između 15. oktobra i 31. decembra, do 30. aprila sljedeće godine; ili
 - do 30. aprila pod uslovom da je datum isporuke između 1. januara i 10. aprila.

Fitosanitarni sertifikat

Član 4

Određeno drvo prilikom unošenja na teritoriju Crne Gore, mora pratiti fitosanitarni sertifikat u kojem se navodi:

- 1) u rubrici „Mjesto porijekla” naziv i lokacija mjesta sječe određenog drveta;
- 2) u rubrici „Dopunska izjava”: „Ova pošiljka ispunjava zahtjeve utvrđene ovim pravilnikom odnosno Regulativom Evropske Komisije (EU) 2023/1312”;
- 3) oznaka identifikacije partije fumigacije iz stava 2 tačka 7 ovog člana;
- 4) broj oblice (oblica) koji odgovara svakoj izvezenoj oblici određenog drveta;
- 5) ime ovlašćenog izvođača fumigacije i naziv i lokacija mesta gde je obavljena fumigacija.

Određeno drvo može se unositi na teritoriju Crne Gore nakon što fitosanitarni inspektor potvrdi u fitosanitarnom sertifikatu, izdatom u skladu sa ovim članom, da su ispunjeni sljedeći uslovi koji se odnose na sječu, fumigaciju i identifikaciju u Sjedinjenim Američkim Državama:

- 1) određeno drvo je posječeno na mestima proizvodnje gde nije poznato prisustvo određenog štetnog organizma, a izbor i sječa stabala obavljani su pod nadzorom šumara ovlašćenog od strane Udruženja američkih šumara;
- 2) sve oblice u pošiljci vizuelno su pregledane i utvrđeno je da nema simptoma prisustva određenog štetnog organizma; nakon sječe i transporta do izvoznog stovarišta, određeno drvo je smješteno u transportne kontejnere, u kojima je ostalo tokom narednih faza transporta, skladištenja, fumigacije i isporuke;
- 3) oblice su u kontejnere složene na takav način i sa takvom gustoćom koja obezbjeđuje efikasnu raspodjelu gasa kroz njih;
- 4) kontejneri za fumigaciju su postavljeni na nepropusnu podlogu i prekriveni gasonepropusnim pokrivačem;
- 5) oblice su podvrgnute fumigaciji sulfuri fluoridom, sprovedenoj prosječnom brzinom od 240 g/m³ ukupnog zapreminskog prostora u kontejnerima, u trajanju od 72 sata i na minimalnoj temperaturi od 15,6 °C. U tu svrhu, sulfuri-fluorid je na početku tretmana unijet u kontejnere u dozi od 240 g/m³; nakon 30 minuta odnosno 2, 24, 48 i 72 sata od početka tretmana dodat je sulfuri-fluorid kako bi se koncentracija povećala na 280 g/m³; nakon 72 sata, tretman je nastavljen najmanje još 24 časa, pri čemu se koncentracija sulfuri-fluorida

- postepeno smanjila na minimum od 200 g/m³ na kraju tretmana; fumigacija je rezultirala akumuliranom dozom sulfuril fluorida od najmanje 22 500g*h/m³;
- 6) postupci fumigacije iz tač. 3, 4 i 5 ovog stava sprovedeni su od strane zvanično ovlašćenih izvođača fumigacije, koristeći odgovarajuće objekte za fumigaciju i kvalifikovano osoblje, u skladu sa propisanim standardima, uzimajući u obzir sve relevantne faktore, kao što su gustina i vlažnost drveta ili gustina tereta u kontejneru; spisak ovlašćenih izvođača fumigacije i njegove izmjene dostavljeni su Evropskoj Komisiji, koja nije uložila prigovor na učešće tih izvođača u postupku fumigacije;
 - 7) oznake identifikacije partije fumigacije (brojevi i/ili slova) pričvršćene su na način da se ne mogu ukloniti na donji kraj svake oblice iz partije koja je bila predmet fumigacije; oznaka identifikacije partije fumigacije namijenjena je za određenog prevoznika i nije korišćena za oblice drugih partija; evidenciju o oznakama čuvaju ovlašćeni izvođači fumigacije;
 - 8) pojedinačna procedura fumigacije, uključujući i označavanje iz tačke 7 ovog stava, bila je sistematski nadzirana na mjestima fumigacije, neposredno od strane službenika nadležne organizacije za zaštitu bilja ili od strane ovlašćenog nadležnog organa, na način kojim se obezbjeđuje usklađenost sa tač. 3 do 7 ovog stava;
 - 9) nakon fumigacije oblice određenog drveta transportirane su i skladištene u zatvorenim kontejnerima;
 - 10) dostupne su informacije koje osiguravaju sljedivost u odnosu na mjesta proizvodnje iz tačke 1 i službeno ovlašćenih izvođača fumigacije iz tačke 6 ovog stava.

Pregled dokumentacije, identiteta i zdravstveni pregled pošiljke

Član 5

Pregled dokumentacije određenog drveta vrši se na graničnom prelazu ili na kontrolnom mjestu koje nije granični prelaz, a određeno je za kategoriju robe u pošiljci u skladu sa posebnim propisom o uslovima obavljanja fitosanitarnog pregleda na kontrolnim tačkama.

Pregled identiteta i zdravstveni pregled pošiljke određenog drveta vrše se ili na graničnim prelazu gde je izvršen pregled dokumentacije, ili na kontrolnom mjestu koje nije granični prelaz, a određeno je za kategoriju robe u pošiljci u skladu sa posebnim propisom o uslovima obavljanja fitosanitarnog pregleda na kontrolnim tačkama, i na kojoj postoje odgovarajući objekti za mokro skladištenje.

Službene kontrole obuhvataju najmanje sljedeće:

- 1) pregled fitosanitarnog sertifikata; i
- 2) pregled identiteta pošiljke koji se vrši uspoređivanjem oznake na svakoj pojedinoj oblici i broja oblica sa podacima u fitosanitarnom sertifikatu koji prati pošiljku.

Ako se pregled identiteta i zdravstveni pregled pošiljke određenog drveta iz st. 1 i 2 ovog člana ne vrši na graničnom prelazu - u luci na teritoriji Crne Gore, oblice određenog drveta ostaju u zatvorenim kontejnerima za pomorski prevoz i pod carinskim nadzorom sve dok se fitosanitarni pregled ne završi.

Skladištenje

Član 6

Radi vršenja fizičkog pregleda oblice određenog drveta se istovaraju i mogu skladištiti bilo na graničnom prelazu ili na kontrolnom mjestu ili na mjestima na kojima postoje odgovarajući objekti za mokro skladištenje koje je odobrio organ državne uprave nadležan za zdravstvenu zaštitu bilja (u daljem tekstu: Uprava).

Nakon istovara oblica određenog drveta iz kontejnera na mjestima iz stava 1 ovog člana, oblice određenog drveta odmah se prerađuju ili smještaju u objektima za morko skladištenje do prerade.

Fitosanitarni inspektor vrši fizičke provjere kako bi utvrdio da li su uslovi skladištenja u skladu sa ovim članom.

Prerada

Član 7

Oblice određenog drveta prerađuju se samo u objektima koje je registrovala Uprava u skladu sa posebnim propisom o uslovima za upis u registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, a to mogu biti:

- 1) prvo mjesto skladištenja, odmah nakon dolaska na teritoriju Crne Gore; ili
- 2) drugi objekti.

Prije dalje prerade oblice određenog drveta podliježu tretmanu toplom vodom, pod uslovima pogodnim za drvo namijenjeno proizvodnji furnira.

Kora i drugi otpad koji nastaje prilikom istovara i prerade oblica određenog drveta odmah se uništavaju spaljivanjem na licu mjesta.

Fitosanitarni inspektor vrši fizičke preglede kako bi utvrdio da li su uslovi za preradu i obradu otpada određenog drveta u skladu sa ovim članom.

Fitosanitarni inspektor u odgovarajućim vremenskim razmacima, pregleda zasade hrasta u neposrednoj blizini mjesta skladištenja i prerade radi utvrđivanja simptoma prisustva određenog štetnog organizma.

U slučaju sumnje na prisustvo određenog štetnog organizma, sprovode se dodatna službena ispitivanja u skladu sa odgovarajućim metodama kako bi se potvrdilo njegovo prisustvo.

Obavještanje o pošiljkama

Član 8

Prije uvoza, uvoznik je dužan da blagovremeno obavijesti Upravu o svakoj pošiljci određenog drveta, kao i o mjestu skladištenja pošiljke na teritoriji Crne Gore.

Uvoznik je dužan da u obavještenju o namjeri uvoza iz stava 1 ovog člana, za svaku pošiljku navede sljedeće podatke:

- 1) količinu oblica;
- 2) luku isporuke;
- 3) luku istovara;
- 4) mjesto ili mjesta skladištenja;
- 5) mjesto ili mjesta gde će se vršiti prerada.

Kada uvoznik prijavi namjeru uvoza pošiljke u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, fitosanitarni inspektor treba da, prije uvoza, obavijesti uvoznika o uslovima iz čl. 3 i 4 ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

*U ovaj pravilnik prenjeta je: Implementirajuća Regulativa Komisije (EU) 2023/1312 od 27. juna 2023. godine .o utvrđivanju odstupanja od Implementirajuće Regulative Komisije (EU) 2019/2072 u pogledu zahtjeva koji se primjenjuju na unosenje u Uniju hrastovih oblica sa korom porijeklom iz Sjedinjenih Američkih Država (Commission Implementing Regulation (EU) 2023/1312 of 27 June 2023 establishing a derogation from Implementing Regulation (EU) 2019/2072 as regards the requirements for the introduction into the Union territory of oak logs with bark originating in the United States)

Broj: 04-309/25-24394/3

Podgorica, 11. novembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.